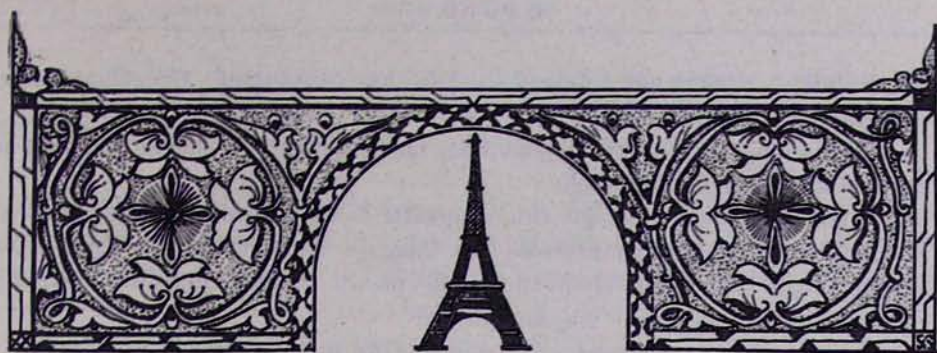

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՖՐԱՆՍԻԱՅՈՒՄ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Հունիսի 16-ին հինգշաբթի օրը, ժամը 12-ին, Վեհափառ Հայրապետը ժամանում է Փարիզ՝ ուղեկցությամբ տ. Եզնիկ աբեղայի:

Օրիկի օդանավակայանում **Վեհափառ Հայրապետին** ողջունում և բարի գալուստ են մաղթում Արևմտյան Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակ և Ֆրանսիայի հայոց առաջնորդ տ. **Սերովբե արքեպ. Մանուկյանը**, հայրապետական պատվիրակի փոխանորդներ տ. **Հակոբ եպս. Վարդանյանը՝ Մարսելից**, տ. **Գյուտ եպս. Նազաշյանը** և ֆրանսահայ հոգևորականաց դասը, ֆրանսահայ կրոնական ընկերակցության անդամները, մամուլի ներկայացուցիչներ, թղթակիցներ և բազմաթիվ հավատացյալներ:

Հայոց Հայրապետին ողջունում և բարի գալուստ են մաղթում նաև հունաց միտրոպոլիտ **Մելիսիոս եպիսկոպոսը**, Փարիզի կարդինալ **Մարտիի** ներկայացուցիչ **հայր Ռոբը**, հայ կաթողիկե եկեղեցու առաջնորդ տ. **Նիկողոս ծ. վրդ. Քեհայանը**, նույն օրը Փարիզ ժամանած Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության ընդհանուր աթոռակալ **հ. Սերովբե վրդ. Ագլյանը**, Սերի Մուրադյան վարժարանի տեսուչ **հ. Խորեն վրդ. Տիիզյանը**, նույն վարժարանի ուսումնապետ **հ. Ռաֆայել Անտոնյանը** և ուրիշներ:

Հանուն ֆրանսիական կառավարության, Հայոց Հայրապետին ողջունում է Ֆրանսիայի արտաքին գործերի մինիստրության պրոտոկոլի ներկայացուցիչ **Ժան Լարշեն**:

Վեհափառ Հայրապետի գալուստը Փարիզ ողջունում է նաև Ֆրանսիայում Սովետական Միության դեսպանատան առաջին քարտուղար **Հենրիկ Լիդյանը**:

Օդանավակայանի պատվո սրահի մուտքի առջև երկու փոքրիկ հայ

աղջնակներ վեհափառ Հայրապետին են մատուցում հյուրասիրության
ալանդական աղն ու հացը:

Այնուհետև վեհափառ Հայրապետը առաջնորդվում է Փարիզի Հայոց և
Հովհաննես Մկրտիչ եկեղեցի:

Վեհափառ Հայրապետին առաջնորդում և ողեկցում էին ֆրանսիական
կառավարության կողմից նշանակված պատվո ուսուցիչներ և Ֆրանսիա-
յի արտաքին գործերի մինիստրության օտար բարձրաստիճան հյուրերի
ապահովության բյուրոյի պաշտոնյաներ:

Վեհափառ Հայրապետը «Հրաշափառ»-ով մուտք է գործում եկեղեցի:
Նորին Սուրբ Օծությանը, հանուն ողջ ֆրանսահայության և Արևմտյան
Եվրոպայի հայ եկեղեցիների և համայնքների, բարի գալուստ է մաղթում
ու. Սերովբե արքեպ. Մանուկյանը:

Այնուհետև վեհափառ Հայրապետը նախ Իր օրհնությունն է տալիս
բոլոր ներկաներին, ապա, անդրադառնալով այս տարի Եղեռնի 60-ամյակի
տոնակատարությանը, նշում է. «Կիսրիհինք թե Հայոց Կաթողիկոսը պետք էր
Հայաստանն հետո Իր ձեռքը դներ արտասահմանի հայ ժողովուրդի բազ-
կերակին վրա»: Այնուհետև Հայոց Հայրապետը կարևորությամբ կանգ առ-
նելով Հայաստանում՝ ա. Էջմիածնում և Երևանում, Եղեռնի 60-ամյակի ոգե-
կոչման հանդիսությունների վրա, ավելացնում է. «Անցյալի մեջ նահատակ-
ված ազգ մըն ենք, որ այսօր ունինք վերածնված հայրենիք մը: Եղեռնի
վաթսուամյակը մեզ բոլորս պիտի համախմբե այդ հայրենիքին շուրջ:
Պիտի մոռանք երկրորդականը, կենտրոնանալու համար հիմնական
հարցերու վրա»:

Իր խոսքի վերջում վեհափառ Հայրապետը Իր գոհունակությունն է
հայտնում ֆրանսահայությանը այս ջերմ դիմավորման համար, ապա Իր
շնորհակալությունը՝ հունաց միտրոպոլիտին, կարդինալի ներկայացուցիչ
հայր Ռոբին, Մխիթարյան հայրերին և բոլոր նրանց, որոնք Իրեն դիմա-
վորեցին օղանավակալանում: Այնուհետև Հայոց Հայրապետը Իր խորին
շնորհակալությունն է հայտնում ասպետական Ֆրանսիային, նրա ժողովրդին
և կառավարությանը, որի հովանու տակ հայ ժողովուրդը ապրում է խաղաղ
և բարգավաճ՝ կազմակերպված իր եկեղեցական, ազգային ու մշակութա-
յին կյանքով:

Այնուհետև Հայոց Հայրապետն առաջնորդվում է առաջնորդարան, որ
հայ հավատացյալներն աջահամբույրով ստանում են Նրա օրհնությունը:

ԸՆԴՈՒՆ ԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

**Հունիսի 18-ին, ուրբաթ օրը, առավոտյան, Փարիզի հայոց առաջնոր-
դարանում վեհափառ Հայրապետին են այցելում Փարիզի կարդինալ
Ֆրանսուա Մարտին և պապական նվիրակ Ռիկի Լամպերթին:**

Հայոց Հայրապետի և բույր եկեղեցու բարձրաստիճան հոգևոր պետե-
րի միջև տեղի է ունենում ջերմ գրույց էկումենիկ ոգով:

Ապա Հայոց Հայրապետը բարեհաճում է ընդունել Ֆրանսիայի և
Արևմտյան Եվրոպայի մի շարք երկրներից ժամանած հոգևորականների և
եկեղեցական վարչության ներկայացուցիչների ու անհատ ազգայինների
այցելությունները:

**ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀՈԳԵՎՈՐԱԿԱՆ ԵՎ
ԱԾԽԱՐՀԱԿԱՆ ՆԵՐՎԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎ ՓԱՐԻԶՈՒՄ**

Հունիսի 13—14-ին, ուրբաթ և շաբաթ օրերը, Փարիզի հայոց առաջնորդարանում գումարվում է խորհրդակցական ժողով՝ Արևմտյան Եվրոպայի հայ եկեղեցիների հոգևորական և աշխարհական ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, նախագահությամբ Նորին Սուրբ Օծություն Տ. Տ. Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի:

Խորհրդակցական ժողովը սկսվում է Տերունական աղոթքով:

Բացման խոսք է ասում Արևմտյան Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակ և Ֆրանսիայի հայոց առաջնորդ տ. Սերովբե արքեպ. Մանուկյանը:

Այս ներկաներին Իր պատգամն ու օրհնությունն է ուղղում Վեհափառ Հայրապետը՝ ընդգծելով նրանց կատարած աշխատանքի կարևորությունը և անհրաժեշտությունը սփյուռքահայության հոգևոր, բարոյական և ազգային նկարագրի ստեղծման և պահպանման գործում:

Հոգևոր հովիվների և վարչական մարմինների պարտականությունների և հարաբերությունների մասին զեկուցում է կարդում տ. Գյուտ եպս. Նազաշյանը:

Այնուհետև լսվում է ժողովի խորհրդակցական մասը:

Երկու օրվա ընթացքում քննարկվում և լուծում են գտնում շատ կարևոր հարցեր՝ կապված Արևմտյան Եվրոպայի հայ եկեղեցիների ներքին կյանքին:

Վերջում դարձյալ Իր օրհնությունը բոլոր ներկաներին է բաշխում Վեհափառ Հայրապետը և նրանց բաժանում փոքրիկ հիշատակներ՝ բերված յ. Էջմիածնից:

Խորհրդակցական ժողովը փակվում է միասին երգված Տերունական աղոթքով և Վեհափառ Հայրապետի արտասանած «Պահպանիչ»-ով:

**ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՓԱՐԻԶԻ
«ԻՆՏԵՐԿՈՆՏԻՆԵՆՏԱԼ» ՀՅՈՒՐԱՆՈՑՈՒՄ**

Հունիսի 14-ին, շաբաթ օրը, երեկոյան ժամը 20-ին, Փարիզի «Ինտերկոնտինենտալ» հյուրանոցում տեղի է ունենում համայնքային ընդունելություն-ճաշկերույթ՝ ի պատիվ Վեհափառ Հայրապետի:

Ընդունելությանը մասնակցում են շուրջ 300 հրավիրյալներ, այդ թվում նաև ԱՄՆ-ից Փարիզ ժամանած Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության ցկյան նախագահ տիար Ալեքս Մանուկյանը՝ իր տիկնոջ հետ:

Ընդունելություն-ճաշկերույթի ընթացքում Վեհափառ Հայրապետին ուղղված ողջույնի և որդիական ակնածանքի խոսքեր են ասում Արևմտյան Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակ և Ֆրանսիայի հայոց առաջնորդ տ. Սերովբե արքեպ. Մանուկյանը, Մխիթարյան միաբանության ընդհանուր աթոռակալ Բ. Սերովբե վրդ. Ագլյանը, Ալեքս Մանուկյանը և Սեդրակ Բարյանը:

Ռազմիկ Աբրահամյանն արտասանում է Հովհաննես Թումանյանի «Լուսավորչի կանթեղը» և Սարմենի «Հայու տունը» բանաստեղծությունները:

Տիկ. Է. Ալեքսյան ժամ Մարի Տիգրան Բաղդուն դաշնամուրի վրա նվագում է հատվածներ Կոմիտասից և Գոհար Ղազարոսյանից:

Ընդունելություն-նաշկերությանի ավարտին հրավիրվում է Վեհափառ Հայրապետը՝ իր պատգամը և օրհնությունը տալու ներկաներին:

Վեհափառ Հայրապետը նախ իր շնորհակալությունն է հայտնում սույն ընդունելության համար, ապա ներկաներին բաշխում Աստուծո օրհնությունը և. Էջմիածնից, ողջույնները Մայր հայրենիքից և, իբրև գերագույն պարտականություն, կոչ է անում ներկաներին չտկարանալ երբեք ազգապահպանման ճանապարհի վրա, միշտ ամուր պահել քրիստոնեական հավատքը, հավատարիմ մնալ և. Էջմիածնին, պահպանել մայրենի լեզուն և ազգային ավանդություններն ու սրբությունները:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը, հանուն Ֆրանսահայ ժողովրդի, շնորհակալության և երախտագիտության խոսք է ուղղում ասպետական Ֆրանսիային, նրա ազնիվ ժողովրդին և հայ ժողովրդի հանդեպ բարյացակամ նրա կառավարությանը:

Սույն ընդունելությունն ավարտվում է խմբովին երգված Տերունական աղոթքով և Վեհափառ Հայրապետի արտասանած «Պահպանիչ»-ով:

Բոլոր ներկաները մոտենում են Վեհափառ Հայրապետին և աջահամբույրով հրաժեշտ տալիս Նորին Սրբությանը:

ԻՍԻ ԼԵ ՄՈՒԿԻՆՈՅԻ Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՕԾՈՒՄԸ

Հունիսի 15-ին, կիրակի օրը, առավոտյան ժամը 11-ին, տեղի է ունենում Փարիզի Իսի Լե Մուլինո արվարձանի լորակառույց հայկական եկեղեցու օծումը:

Իսի Լե Մուլինոյի եկեղեցու կառուցման համար կատարված հանգանակությանը մեծ նվիրատվությամբ մասնակցել է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Ֆրանսիայի մասնաճյուղի նախագահ Նորհան Ֆրեճկյանը:

Իսի Լե Մուլինոյի քաղաքապետը և քաղաքապետական խորհուրդը, ի պատիվ նորած եկեղեցու և Վեհափառ Հայրապետի Փարիզ այցելության, այն փողոցը, ուր եկեղեցին է գտնվում, կոչել են Երևան փողոց:

Եկեղեցու օծման արարողությանը ներկա են գտնվում տարբեր հարանվանությունների ներկայացուցիչներ, Ֆրանսիական կառավարության ներկայացուցիչներ, բազմաթիվ հրավիրյալներ և հայ հավատացյալների մի հոծ բազմություն:

Եկեղեցու օծումը կատարում է Վեհափառ Հայրապետը՝ և. Էջմիածնից բերված մի խաչքար գետեղելով եկեղեցու և. խորանին:

Այնուհետև նորած եկեղեցու խորանի վրա անդրանիկ պատարագն է մատուցում տ. Սերովքե արքեպ. Մանուկյանը:

«Հայր մեր»-ից առաջ քարոզում է Վեհափառ Հայրապետը՝ իր գնահատանքը հայտնելով Իսի Լե Մուլինոյի հայ ժողովրդին նրա ազնիվ նախանձախնդրության և սեփական եկեղեցի ունենալու ջանքերի իրականացման համար:

Վերջում Վեհափառ Հայրապետը բարեմաղթում է Իսի Լե Մուլինոյի և Մարիամ Աստվածածին եկեղեցուն անխափան և օգտաշատ գործունեություն՝ տեղի հայ հավատացյալների ազգային ոգու պահպանման և քրիստոնեական հավատքի անսասանության համար:

ՕՏՈՒՄ ԻՄԻ ԼԵ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ Ս. ԱՅՍԿԱՍՏԱՆԻՆ ԵԿԵԼԵՑՈՒ ՓԱՐԻԶ

ՕՇՈՒՄ,

ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

6, Ավրենյու Պարկե

Կիրակի. 15 Յունիս 1975 - առաւօտեան ժամը 9,30-ին

ՕՇՈՒՄԸ ԿԸ ԿԱՏԱՐԸ

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ՎԱՋԴԻՆ Ա.

ՊԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԿՆ ԸՆԴԱԲՈՂԻԿՈՍՆ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊԱՏՐԱՐԿԸ ԿԸ ՄԱՏՈՒՑԱՆԸ

ԲԱՐՁՐԱՇՆՈՐՇ Տ. ՍԵՐՈՎԸԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԵՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԲՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆ ՊԱՏՈՒՐԱԿ

Կը հրաւիրուի ձեր ժողովուրդը խոտնեցած եկեղեցի գտնուիլ բացառիկ այս հանդիսութեան:

CONSÉCRATION DE L'ÉGLISE ARMÉNIENNE d'Issy-les-Moulineaux

Par

Sa Sainteté VASKEN 1ER

CATHOLICOS DE TOUS LES ARMÉNIENS

le Dimanche 15 Juin 1975 à 9 h 30

La Première Messe sera célébrée par

Son Eminence Monseigneur Sérobé MANOUKIAN

Archevêque des Arméniens de Paris

A cette occasion exceptionnelle nous prions nos fidèles de venir très nombreux

Eglise Arménienne
6, Av. Bourgain
Issy-les-Moulineaux

(Métro: Mairie d'Issy)

Նույն օրը, ժամը 14-ին, Փարիզի «Պլացա Աթենե» հյուրանոցի սրահ-ներինց մեկում տեղի է ունենում «աշկերույթ» Իսի Լե Մուլինոյի և Մարիամ Աստվածածին եկեղեցու օծման առթիվ:

Աշկերույթին ներկա են լինում Վեհափառ Հայրապետը, Ֆրանսիայի հայ հոգևորականաց դասը, Իսի Լե Մուլինոյի և Մարիամ Աստվածածին եկեղեցու ճարտարապետ-նկարիչները և եկեղեցու հոգաբարձությունը, Փարիզի համայնքային-եկեղեցական խորհրդի անդամները:

Ճաշկերույթի ընթացքում նորաօժ եկեղեցու կառուցման մանրամասն պատմությունն է ներկայացնում Արևմտյան Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակ և Ֆրանսիայի հայոց առաջնորդ տ. Սերուբե արքեպ. Մանուկյանը:

Այնուհետև խոսք է տրվում տ. Եզնիկ արք. Պետրոսյանին, որը, արտահայտելով իր առաջին տպավորությունները, շեշտում է, որ ափսոսքը, որպես եկեղեցի և ժողովուրդ, երբեք չի կորչի, եթե կապված մնա ամրապես ս. Էջմիածնի և Մայր հայրենիքին:

Ճաշկերույթի վերջում գնահատանքի և օրհնության խոսք է ասում Վեհափառ Հայրապետը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՓԱՐԻԶԻ
ՄԱՍՆԱԺՅՈՒՂԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ «ԱԼԵՔՍ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ»
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՆՈՐԱԿԱՌՈՒՅՑ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԲԱՑՈՒՄԸ

Հունիսի 15-ին, կիրակի օրը, երեկոյան ժամը 17-ին, տեղի է ունենում Փարիզի «Ալեքս Մանուկյան» մշակութային կենտրոնի նորակառույց շենքի բացումը:

Սույն հանդիսության հետ մեկտեղ նշվում է նաև տիար Ալեքս Մանուկյանի, որպես Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության նախագահի, քսանամյա գործունեության տոնակատարությունը՝ ներկայությամբ պատվարժան ու մեծահամբավ բարերարի և նրա ազնվափայլ տիկնոջ՝ Մարի Մանուկյանի:

Հանդիսությանը նախագահում է Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը:

Մուտքի դռան առջև, հանդիսավոր իրադրության մեջ, Վեհափառ Հայրապետը և Ալեքս Մանուկյանը կտրում են կարմիր ժապավենը, և նորակառույց մշակութային կենտրոնը բաց է անում իր դռները ներկաների առջև:

Հանդիսության բացումը կատարում է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Ֆրանսիայի շրջանային մասնաճյուղի ատենապետ Նուրհան Ֆրենկյանը:

Ապա ֆրանսերեն լեզվով զեկուցումով հանդես է գալիս գրագետ, պատմաբան և լրագրող Ժան Մարի Գառզուն՝ նշելով անցյալում հայ ժողովրդի ապրած տառապալից կյանքն ու վեր հանելով Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության կարևոր առաքելությունը հայ ժողովրդի կյանքում:

Հայերեն լեզվով զեկուցումով հանդես է գալիս Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Փարիզի երիտասարդաց ակումբի ատենապետ Արման Նշանյանը:

Այնուհետև ամբիոն է հրավիրվում Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության ցկյանն նախագահ տիար Ալեքս Մանուկյանը՝ իր սրտի խոսքը ասելու:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ Բ. Ը. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱԼԵՔՍ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԻ
ԽՈՍՔԸ

«Վեհափառ Տեք,

Գերաշնորհ Սրբազան Հայրեր,

Հոգևոր Հայրեր,

Հարգելի Հյուրեր և սիրելի Սեղանակիցներ,

Ահա պատմական և հոգեպարար առիթ մը ևս սփյուռքի հայության համար: Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի գահեն իջնելով՝ Իր հեռավոր հոտին այցի եկած է Ամենայն Հայոց առաքինազարդ Հայրապետը:

Ժամանակները փոխված են հիմա և ավելի բախտավոր դարաշրջանի մը մեջ կապրինք բոլորս. այնքան արյունոտ ողբերգություններն ետք՝ այսօր դարձյալ վերականգնած է հայ ժողովուրդը սփյուռքի մեջ թե հայրենիքի:

Ամեն փոխադարձ այցելություն՝ բերկրանքի առիթ մըն է մեզի, մեր վերապրումը հաստատող գեղեցիկ փաստ մը:

Արտասահմանի հայությունը այսօր ցնծությամբ կողջունե իր սիրելի Հայրապետը, միևնույն այն ցնծությամբ, որով մեր նախահայրերը ընդունած էին մեր եռամեծ հայրապետները դարերու ընթացքին:

Բոլոր ժամանակներուն ալ ս. Էջմիածինն ու անոր գահակալը հոգևոր և ազգային առաջնորդության պայծառ ջահեր հանդիսացած են:

Դարերով աղոթեցինք և աղերսեցինք. սակայն, մեր աղերսանքներեն ավելի մեր ժողովուրդին ստեղծագործ ճիգերով ոտքի կանգնեցավ հայրենիքը. անոր ներշնչումով ոտքի կանգնեցավ նաև սփյուռքահայությունը. իսկ այդ կենդանի երկու իրականությունները իրար կապող կամուրջը դարձավ սուրբ Էջմիածինը:

Արյան հեղեղներեն ու տխուր ժամանակաշրջաններեն վերջ, երբ խաղաղության աղավնին թառ կ'փնտրեր կանգնելու և ամենայն հայոց սգավոր գահին լույս բերելու՝ ան գնաց ու թառեցավ վճիտ հոգիով կրոնականի մը ուսերուն. կրոնական մը՝ որուն էությունը շաղված էր Ծնորհալիի շարականներով, Նարեկի աղոթքներով և Լուսավորչի տեսիլքներով:

Այդ սրբակյաց կրոնավորը՝ Նորին Սուրբ Օծություն Վազգեն Առաջին կաթողիկոսն էր:

Ան գիտեր թե փառքն ու պատիվն ավելի՝ դժվարին առաքելության մը համար կբարձրանար Լուսավորչի պատմական գահուն վրա:

Այդ օրերուն նոր պայմաններ ստեղծված էին Հայրենիքի մեջ. նոր զարթոնք մը կապրեր Հայոց Արարատյան հոտը. հոգևոր սնունդ, առաջնորդություն, աղոթք և իմաստություն պետք էր մատակարարել այդ հոտին: Իսկ սփյուռքի եկեղեցական կյանքին մեջ կապրզվեր ալեկոծ հորիզոն մը, ուր ամենեն ճարտար նավապետներն անգամ վարանումի պիտի մատնվեին:

Քրիստոսի նման՝ Հայոց Հայրապետը դատապարտյալն էր Իր առաքելության: Ան քալեց հաստատ, Իր ոտքերը ամուր դրած հայրենի հողի վրա: Բարեկարգեց Արարատյան հոտը, հրահրեց հավատքի կյանքը և դարձյալ Իր պատմական ճառագայթումով օծեց մեր հոգևոր կեդրոնին սրբազան կամարները:

Ան հասավ նաև սփյուռքին, սատարեց անոր վերականգնումի ճիգերուն, տագնապեցավ անոր համար և արյունեցավ անոր հետ, քայց հասավ անոր:

Այնուհետև ինչպիսի՝ հրճվանքով ու հպարտությամբ տեսանք Հայոց Հայրապետին վսեմ ճակատը Հոռմի գահուն դիմաց ու պետական գերագույն պալատներն ներս:

Անոր հետ հայոց պատմությունն էր որ կքալեր: Հայոց պատմությունն էր որ կխոսեր աշխարհին:

Այսօր եկած է Ան հարազատ պատմության պատգամը բերելու նաև մեզի:

Մենք, որ կորուստի օրերուն սուրբ Էջմիածնի լույսին հարեցանք, ու մենք, որ ովկիանոսներե անդին Հայրենի սուրբաշուք ապրեցանք և մեր ոխառը կատարեցինք մեր Գերագույն Հայրապետին անունով՝ այսօր վարձատրված կզգանք Իր ոգեշնչող ներկայությամբ:

Ամեն անոնք որ բախառը ունեցած են ոխառագնացության երթալու Էջմիածին, իրենց սեփական աչքերով տեսած են Հայրապետը Իր դարավոր գահուն վրա:

Մեզի համար անմոռանալի սպրուսներու ստիթ մը եղալ Վեհափառին Աջը համբուրել Էջմիածնի կամարներուն ներքև, որ մեր Հայրենապետներուն նշխարները դեռ կապրին իբրև իմաստուն վկաները մեր պատմության: Վազգեն կաթողիկոսի շնորհիվ դարձյալ կենդանություն ստացած են այդ սրբազան վայրերը:

Այնտեղ պատմությունը միախառնված է այսօրվան կյանքին: Ծինարարությունը տարածված է ամենուրեք և կարծեք հոգևոր թագավորություն մը հաստատած է Ամենայն Հայոց Հայրապետը՝ սպալվիմած մեր բոլորին հիացումին ու հավատարմության:

Հայրենի պարզ ժողովուրդին հետ նաև մտավորականությունն ու պետական անձնավորությունները ամենեն երկյուղած հարգանքով տոգորված են Կաթողիկոսին հանդեպ: Պարզ է բոլորիս համար թե Իր անձին շնորհները կհորդին Իր հանգամանքին սահմաններեն դուրս՝ բոլոր հոգիները լեցնելու համար Իր առաքիլության լույսերով, Իր համատարած սիրով ու բարությամբ:

Մեզի համար ամենեն սրտառուչ ստիթներ եղած են Վեհափառի մտերիմ խորհուրդներուն ծանոթանալ:

Արդարև ամեն տաղնապի դիմաց, ամեն շինարարական ձեռնարկի կապակցությամբ հաստատած ենք անոր հոգեկան մեծությունն ու անսահման բարությունը: Անոր հայրապետական սիրտին մեջ ջերմ անկյուն մը կա ամեն հարազատ հայորդիի համար:

Ան կապրի Իր անձեն դուրս՝ ամբողջ ժողովուրդին համար. կբաշխի Ան բոլորիս, կպատարագվի Քրիստոսի նման Իր բոլոր զավակներուն համար, որպեսզի անմար մնա մեր հայրերուն հավատքը մեր մեջ, որպեսզի միշտ պայծառ մնա սուրբ Էջմիածինը և որպեսզի անսասան մնա հայրենի երկիրը:

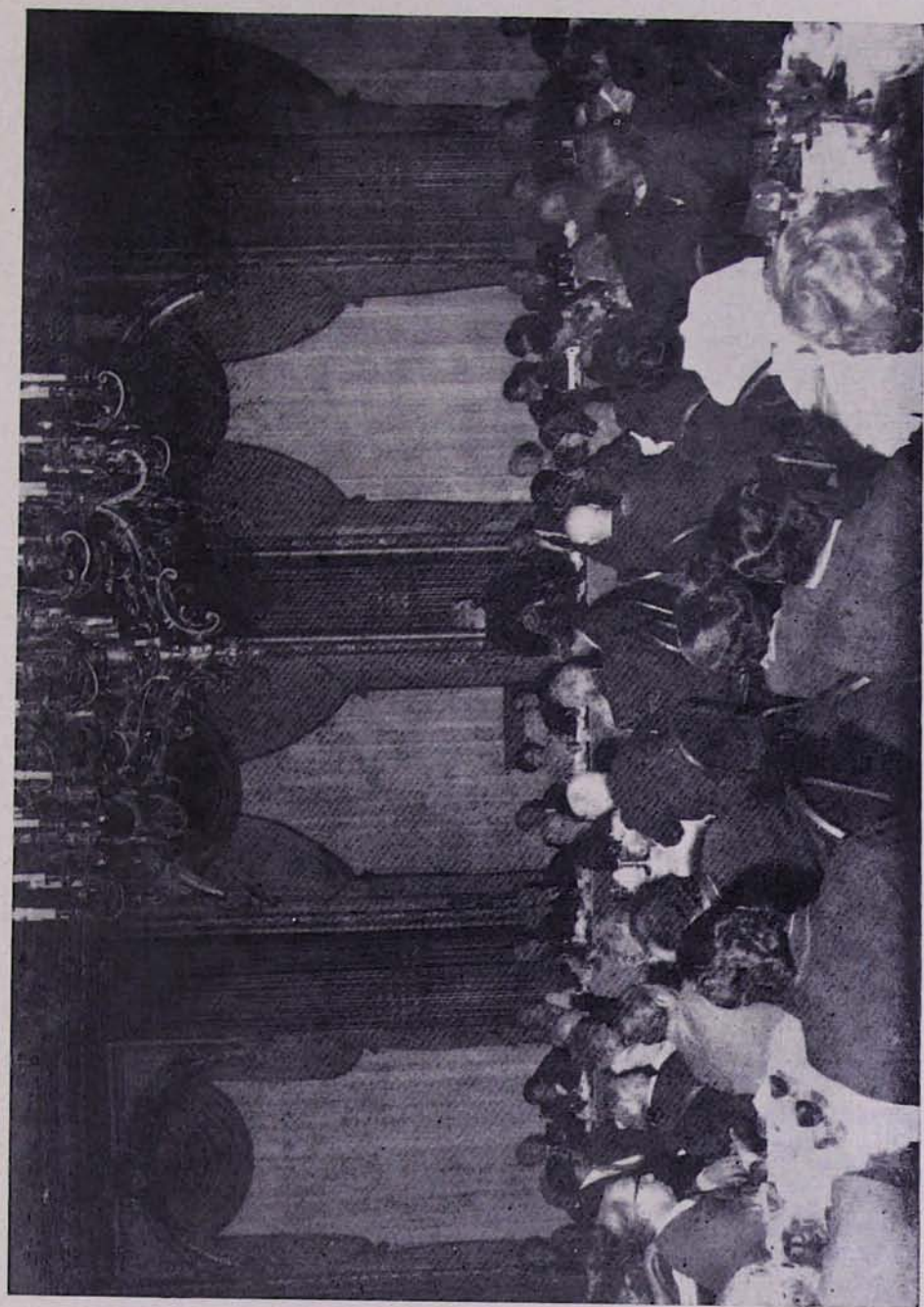
Եթե ժամանակները ավելի բարի ընթացք մը առին վերջին տարիներուն՝ նաև հայությունը բախտավորեցին՝ Վազգեն կաթողիկոսին նման Հայրապետ մը բազմեցնելու Էջմիածնի գահուն վրա:

Ծառ մը սրբություններ խլվեցան մեզմե. կորսցուցինք հող, օջախ, բերդեր և հարստություն. սակայն, շարունակեցինք ապրիլ իբրև հայ: Սուրբ Էջմիածինը սրբություն մըն է որ չենք կրնար կորսնցնել՝ առանց վրա տալու մեր հայեցիությունը:

Վեհափառ Տեր,

Ամեն հայուն սրտին մեջ ամուր խաբիսխ մը ունի սուրբ Էջմիածինը. աշխարհի որ անկյունին վրա որ ալ գտնվին Ջեր զավակները՝ անոնք իրենց սիրտին զարկի մեջեն կլսեն Էջմիածնի զանգերուն արձագանքները և ատուվ իսկ կհաստատեն թե կարժե ապրիլ իբրև հայ, տառապիլ իբրև հայ և ստեղծագործել իբրև հայ:

Ամա մոտ երկու տասնամյակներե ի վեր Ջեր անձը նույնացած է Մայր Աթոռի հետ:

Ի ՊԱՏԻՎ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ. ՓԱՌԻՋ

Վեհափառությանը անձին ընդմեջեն է որ ամբողջ հայությունը կհաղորդվի իր նախահայրերու սուրբ հավատքին: Ձեր խոսքերեն, Ձեր շունչեն ու Ձեր տեսիլքներեն ճառագայթող լույսն է որ մեզ բոլորս կկապե սուրբ Էջմիածնին:

Այսօր, այստեղ հավաքված Ձեր ֆրանսահայ զավակները եկած են իրենց հավատարմության ուխտը նորոգելու Ձեզի հանդեպ: Նույն ուխտով նաև եկած ենք մենք հեռավոր Ամերիկայեն ու միևնույն ուխտով աշխարհի բոլոր անկյուններեն Ձեր զավակները կնային Ձեզի:

Կհավատանք թե այդ միահամուռ ուխտով, Ձեր զավակներուն անխախտ հավատքով՝ միացած պիտի մնա հայ ժողովուրդը սուրբ Էջմիածնի շուրջ, հավատարիմ պիտի մնա Հայրապետությանը գերագույն իշխանության և անասան պիտի պահե Մայր Աթոռը:

Թող երկինքները միշտ պայծառ մնան Հայրենիքի և Սփյուռքի միջև և թող Էջմիածնի լույսը ամեն օր ողողե մեզ իր ջերմությամբ:

Մեր հայեցի առօրյային մեջ պետք ունինք այդ լույսին, պետք ունինք Ձեր հորդորներուն, պետք ունինք Ձեր օրհնությամբ:

Օրհնեցե՛ք մեզ, Վեհափառ Տե՛ր»:

Այնուհետև ցուցադրվում է Ալեքս Մանուկյանի գործունեությանը նվիրված լուսարձակավոր նկարների ամբողջական մի հավաքածո՝ պատրաստված Փարիզի Երիտասարդաց ակումբի կողմից:

Վերջում օրհնության և շնորհավորական խոսք է ասում Վեհափառ Հայրապետը՝ ողջված հոբելյար Ալեքս Մանուկյանին:

Հանդիսությունից հետո կենտրոնի սրահներից մեկում տեղի է ունենում հյուրասիրություն:

ԱՅՑ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Հունիսի 16-ին, երկուշաբթի օրը, ժամը 16-ին, Վեհափառ Հայրապետը այցելություն է տալիս Ֆրանսիայում Սովետական Միության դեսպանատուն:

Վեհափառ Հայրապետին ողջելցում էին տ. Սերովքե արքեպ. Մանուկյանը, տ. Գյուտ եպս. Նագաշյանը և տ. Եզնիկ արդ. Պետրոսյանը:

Դեսպանատան մուտքի առջև Վեհափառ Հայրապետին ընդունում և բարի գալուստ է մաղթում դեսպանատան առաջին քարտուղար Հենրիկ Լիլոյանը:

Ընդունարանում Վեհափառ Հայրապետին ողջունում է Ֆրանսիայում Սովետական Միության դեսպան Ստեֆան Չերվոնենկոն:

Մեծահարգ դեսպանի և Վեհափառ Հայրապետի միջև տեղի է ունենում գրույց՝ ջերմ մթնոլորտում:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԲՈՒՐՍՈ

Հունիսի 17—18 օրերին Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Փարիզի շրջանային մասնաճյուղի նախագահ **Նուրհան Ֆրենկյանի** հրավերով **Վեհափառ Հայրապետը** երկօրյա հանգստի է մեկնում Բուրսո, Ֆրենկյան գերդաստանի դղյակ, որի վերանորոգումներից հետո տեղի էր ունենալու նաև հանդիսավոր բացումը:

Հայոց Հայրապետին ողեկցում էին տ. Սերովբե, տ. Հակոբ, տ. Գյուս
սրբազանները, տ. Դավիթ, տ. Զարեհ, տ. Վաչե, տ. Նորվան, տ. եզնիկ
վարդապետները:

Հրավիրյալների թվում էին նաև հունիսի 16-ին Փարիզ ժամանած և վարդապետները։

Վեհափառ Հայրապետի հետ երուստեմ մեկնող շքախմբի անդամները, Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Կոմիտաս արքեպ. Տեր-Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Կոմիտաս արքեպ. Տեր-Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Կոմիտաս արքեպ. Տեր-Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Կոմիտաս արքեպ.

Ստեփանյանը, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ և ժողովրդական նկարիչ Մուսիկյանը, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ և ժողովրդական նկարիչ Մուսիկյանը, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ և ժողովրդական նկարիչ Մուսիկյանը, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ և ժողովրդական նկարիչ Մուսիկյանը,

Գրիգոր Խանջյանը, «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրապետ ու հոգևոր ճեմարանի դասախոս Արթուր Հատիտյանը և Անանիա արեղա Արարաջյանը որպես գալագանակիր։

Հունիսի 17-ին, երեքշաբթի օրը, կատարվում է վերանորոգված դղյակի պաշտոնական բացումը, Հայոց Հայրապետի օրհնությամբ և ի ներկայության ֆրանսացի ու հայ բազում նրավիրյալների:

Հունիսի 18-ին, չորեքշաբթի, առավոտյան 11-ին, Հայոց Հայրապետը Իր շքախմբով այցելում է տեղի կաթոլիկ ս. Պողոս Պետրոս մատուռ, ուր տեղի է ունենում էկումենիկ աղոթք:

Մատուտի հոգևոր հովիվը բարիգալստյան ջերմ խոսքով ողջունում է Հայոց Հայրապետի ներկայությունը: Ն. Սրբությունը տալիս է Իր օրհնությունը և ապա առաջնորդվում 1914—1918 թվականների առաջին համաշխարհային պատերազմում զոհված Բուրսյի հերոսների հիշատակին կառուցված հուշարձան և «հոգաց» արտասանում:

Այնուհետև Հայոց Հայրապետը ստանձնողվում է Բուրսոյի գերեզմանատուն, Աշոտ և Սիրանուշ Ֆրենկլանների ճիշատակին վերջերս կանոցված գերեզիկ դամբարան-հուշարձան, որը իր հաշկական ճարտարապետությամբ իշխում է ողջ գյուղի համայնապատկերի վրա:

Այստեղ տեղի է ունենում հոգեհանգստյան մասնավոր արարողություն Աշոտ և Սիրանուշ Ֆրենկլանցների հիշատակին: Ժամը 15-ին դրական Հա-յոց Հայրապետի պատվին տրվում է սլաշտոնական ընդունելություն, ավելի քան 300 ֆրանսիացի և հայ հրավիրյալների մասնակցությամբ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հունիսի 19-ին, հինգշաբթի օրը, Վեհափառ Հայրապետը այցելում է ֆրանսիական հայտնի նկարիչ Գառզուի և կանադական լուսանկարիչ Գալուկի Փարիզում բացված ցուցահանդեսներ:

Ավելի ուշ, ժամը 17-ին, Վեհապատ Հայրապետը, ողնկցությամբ տ. Սերովյեն, տ. Կոմիտաս և տ. Գյուտ սրբազանների, պաշտոնական այցելություն է տալիս Ֆրանսիայի արտաքին գործերի մինիստրի տեղակալին:

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՀՐԱԺԵՇՏ Է ՏԱԼԻՍ ՓԱՐԻԶԻՆ

Հունիսի 20-ին, ուրբաթ օրը, ատալիության ժամը 11-ին, Վեհապատ Հայրապետը Փարիզից մեկնում է Ամման՝ այնտեղից անցնելու համար Երուսաղեմ:

Բորժեի օղանալակալանում Հայոց Հայրապետին ճանապարհում են տ. Հակոբ և տ. Գյուտ սրբազանները, տ. Զարեհ վրդ. Թովալյանը, տ. Նորվան վրդ. Զարաթյանը, քամանակից դառը, Փարիզի հայոց կրոնական

ՖՐԵՆԿՅԱՆ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆԻ ԴԱՄԲԱՐԱՆ-ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԸ, ԲՈՐՍՈ (ՖՐԱՆՍԻԱ)

ընկերակցության անդամներ, հայ մշակութային կազմակերպություններ և մամուլի ներկայացուցիչներ և հալատացյալների մի մեծ խումբ:

Հայոց Հայրապետին ճանապարհում են նաև քույր եկեղեցիների և կառավարության բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ: Փարիզի սովետական դեսպանատան անունից Հայոց Հայրապետին ճանապարհում և ողջերթ է մաղթում նաև դեսպանատան առաջին քարտուղար Հենրիկ Լիլոյանը:

ԵԶՆԻԿ ԱՔԵՂԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

